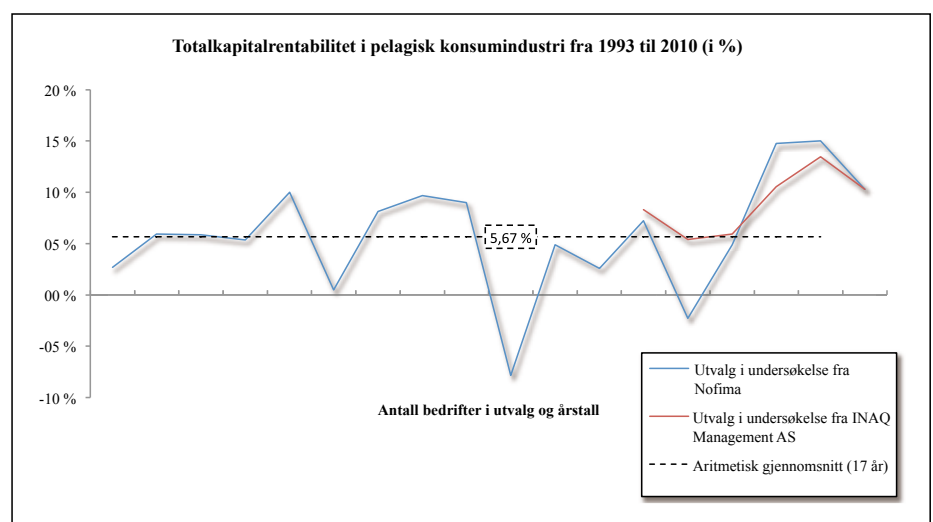

Lønnsomhetsindikatorer, forskning og utvikling i pelagisk konsumindustri

Lønnsomhetsindikatorer (KPI'er) benyttes innad i selskaper for målrettet å forbedre lønnsomheten. Med bransjerettet forskning og utvikling (FoU) er det også ønskelig å øke lønnsomheten på sikt. Kan man, ved å benytte indikatorer fra bransjen, sørge for at FoU-aktivitetene som gjennomføres i større grad bidrar til økt vekst og lønnsomhet i pelagisk konsumindustri?

Lønnsomheten i pelagisk konsumindustri har vært svak de siste år. I følge Driftsundersøkelsen i fiskeindustrien, utarbeidet av Nofima, var totalkapitalrentabiliteten i bransjen i snitt 5,7% over en 17-års periode. I løpet av denne perioden har avkastningen hatt store svingninger. Konsumentleggene har pressede marginer, og store volumer er viktig for å opprettholde lønnsomhet. Små forbedringer som sparer noen øre/kg kan ha stor betydning for resultatene til selskapene.

Figur 1 Totalkapitalrentabilitet for den norske, pelagiske konsumindustrien i perioden 1993 til 2010. Kilde: Driftsundersøkelsen for fiskeindustrien og INAQ Management AS

Hva kan forbedres gjennom målrettet FoU?

Den pelagiske konsumindustrien har mulighet til å skape økt vekst og lønnsomhet gjennom flere grep. Enkelte av grepene

FORBEDRINGSOMRÅDE	MULIGE TILTAK
<ul style="list-style-type: none">Mindre svinn og sløsing med ressurser gjennom verdikjeden	<ul style="list-style-type: none">Fjerne eller forbedre aktiviteter som ikke øker verdien på sluttproduktet
<ul style="list-style-type: none">Høyere og jevnere priser på produktene	<ul style="list-style-type: none">Diversifisert produksjonBedre prisingsmekanismer
<ul style="list-style-type: none">Bedre utnyttelse av restråstoff	<ul style="list-style-type: none">Nye løsninger tilpasset pelagisk konsumindustri

Basert på det vi ser som forbedringsområder i bransjen, har INAQ Management AS definert 7 indikatorer som kan forbedres gjennom FoU. Indikatorene er basert på dialog med aktører i bransjen og informasjon om hvilke indikatorer som brukes internt i bransjen. Blant de viktigste indikatorene er filetutbytte, logistikk, bruttomargin og biproduktfortjeneste.

Beskrivelse av lønnsomhetsindikatorene:

Logistikk

Indikatoren for logistikk omfatter enhetskostnadene for pakking, emballering, lager og transport til kunde i ett. Indikatoren måles per kg eller per tonn. I disse aktivitetene er det betydelige kostnader som ikke øker verdien på sluttproduktet.

Filetutbytte

Utbytte er en viktig indikator på lønnsomheten for filetproduksjon. Økt utbytte gir større volum av de best betalte produktene. Utbytte måles i kg sluttprodukt per kg råvare. Dette er en velanvendt indikator i bransjen i dag.

er knyttet til struktur i bransjen og lokalisering av anleggene. Dette krever i liten grad forskning og utvikling. For de områdene som kan forbedres gjennom FoU, mener vi at følgende er blant de viktigste:

Biproduktfortjeneste

Indikatoren biproduktfortjeneste har som hensikt å belyse viktigheten av lønnsomme biprodukter. Indikatoren skal lede frem til anvendbare prosesser som er mer lønnsomme enn dagens løsninger.

Bruttomargin

Bruttomargin er differansen mellom varekost (innkjøpspris) og utsalgspris. Indikatoren sier noe om hvor mye man har igjen til å dekke produksjonskostnader, investeringer, finanskostnader, fortjeneste og skatt. Økt bruttomargin oppnår man blant annet med vellykket markedsarbeid

Bruksområde

Hensikten med indikatorene er å etablere mål for fremtidig FoU-aktiviteter. Gjennom konkrete og målbare verdier, er det lettere å styre innsatsen i fellesskap mot økt lønnsomhet for bransjen. Næringsaktørene i bransjen bør stå i spissen for å definere mål knyttet til indikatorene, og bruke indikatorene som bestillingsverktøy for ny FoU.

Medvirkende organisasjoner

Forskningsfondet
FHF tar initiativ til og

finansierer forskning og utvikling på vegne av fiskeri- og havbruksnæringen. Sammen med næringen utformer FHF strategiske handlingsplaner, omsetter planene til prosjekter og tilgjengeliggjør resultatene for hele næringen, blant annet på www.fhf.no

Fiskeri- og havbruksnærings forskningsfond (FHF)
Postboks 429 Sentrum
0103 Oslo
Tlf. 23 89 64 08
post@fhf.no
www.fhf.no

For mer informasjon, se www.fhf.no, prosjektnr 900634.

Kontaktpersoner:

Ola Christian Olsen
Consultant
INAQ Management AS
ola.christian.olsen@inaq.no
Tel: +47 950 84 630
www.inaq.no

Lars R. Lovund
FoU-Koordinator, FHF
Tlf. (+47) 90 68 08 46
lars.lovund@fhf.no

